

Utbildnings- och forskningspolitiken behöver en regional tillväxtdimension och forskningsmedel borde fördelas med syfte att stimulera den regionala tillväxten, skriver representanter från näringsliv, län och region i Småland.

Ge utbildning och forskning mer tyngd i regionalpolitiken

Sverige står inför många utmaningar för att kunna fortsätta att utvecklas positivt. Vi har en av de största geografiska koncentrationerna av BNP i västvärlden. De tre storstadslänen står för närmare 60 procent av BNP. Näringslivet i dessa län består i betydligt högre grad än i övriga landet av kunskapsintensiva företag.

I en nyligen publicerad OECD-rapport om Sverige lyfts en bättre geografisk spridning av både BNP och kunskapsintensiva företag fram som en stor potential.

Rapporten pekar också på bristerna. Ansträngningarna för att stimulera regional tillväxt saknar kraft. Det saknas resurser till de samordningsansvariga på regional nivå och de nationella resurserna är sällan koordinerade.

Det nationella och regionala samarbetet vid den ekonomiska krisen lyfts fram som ett gott exempel på att samverkan mellan olika departement och mellan den nationella och regionala nivån är ett framgångskoncept.

För att skapa regional tillväxt framhålls ofta vikten av att regionala aktörer, både offentliga och privata, agerar samlat och kraftfullt.

Högskolorna och universiteten bidrar på ett avgörande sätt till höjning

”Det är också viktigt att göra forsknings-satsningar som mer direkt leder till tillväxt.”

av kunskapsnivån i sin region och de tillgodoser det regionala kompetensbehovet av arbetskraft med högre utbildning. Lärosätena bidrar också till ökat företagande både genom sina forskare och studenter.

Umeå och Linköpings universitet är goda exempel på hur universitet framgångsrikt bidragit till den regionala utvecklingen. Dessa lärosäten har lyckats med att utveckla en internationellt slagkraftig verksamhet kombinerat med ett regionalt engagemang.

Linnéuniversitetet, som precis påbörjat sin bana som universitet, har samma målsättning. Särskilt intressant är att diskussionen om regionförstoring för att öka regionernas konkurrenskraft fått ny aktualitet.

Fusionen mellan två lärosäten har också gjort att två regioner, Kronobergs och Kalmar län, börjat diskutera den funktionella storregion som de tillsammans utgör. Linnéuniversitetet identifieras av såväl regionföreträdare som näringsliv som den kanske viktigaste möjligheten som regionen har sett under lång tid.

Därför är det allvarligt att diskussion om utbildnings- och forskningspolitiken saknar en regional dimension. Fördelningen av forskningsmedel bygger i huvudsak på historiska betingelser,

som fått till följd att mer än 75 procent av direkta statliga medel hamnar i eller nära de tre storstäderna. Fördelningen har ingen direkt koppling till forskningens roll för att stimulera tillväxt.

Högt ställda mål för forskningen ger indirekt en positiv utveckling för samhället. Men det är också viktigt att göra forskningssatsningar som mer direkt leder till tillväxt. Varje krona som investeras i forskning i landets högskolor och universitet i syfte att stärka det regionala näringslivets samverkan med lärosätena är väl använda pengar.

Varje investerad krona skapar nya jobb, ökar förädlingsvärdet av produkter och tjänster samt är resurseffektiv som få andra investeringar.

Som representanter för företag, län, politik och akademi utanför storstadsområdena menar vi att våra regioners tillväxt är till gagn för hela landet.

Nedan presenterar vi några förslag till den blivande regeringen som skulle stärka den regionala utvecklingen i alla delar av Sverige.

► Ett statsråd, en regionminister, med särskilt ansvar för den regionala utvecklingen och med uppgift att samordna olika departements regionala satsningar.

► Ett starkare samarbete mellan närings- och utbildningsdepartementen inom

utbildnings- och forskningsfrågor.

► En nationell forskningsresurs som de regionala samordningsorganen får fördela för att skapa regional tillväxt. Det skulle skapa en del av den handlingskraft på regional nivå som OECD efterlyser.

Den nya regeringen måste sätta den regionala tillväxtpolitiken högt på dagordningen – det är en framtidsfråga för hela Sverige

Kristina Alsér

landshövding, Kronobergs län

Sven Lindgren

landshövding, Kalmar län

Thomas Carlzon

vd Ikea

Claes Thegerström

vd, SKB

Marie-Louise Hilmersson

ordförande, regionförbundet, södra Småland

Leif Larsson

ordförande, regionförbundet, Kalmar län

Stephen Hwang

rektor, Linnéuniversitetet